

Lezen

De melopee van NME

Een vlinder is een in tweeën gevouwen liefdesbriefje op zoek naar een bloem

Hoe betrek je de leraar Nederlands bij een vakoverschrijdend natuurproject? Voorbeelden hiervan te over in de brochure '**Hoe onderhuids de lente wacht**'. Die levert je materiaal voor thematisch poëzieonderwijs voor alle niveaus.

De brochure is driedelig. Het eerste deel omvat verschillende **werkvormen voor poëzie-initiatie**: hoe maak je jongeren gevoelig voor poëzie? Hoe zet je ze op weg om zelfstandig poëzie te lezen en te schrijven? In het tweede deel passeren er per thema tientallen jongerengedichten met bijbehorende vragen en opdrachten. Daarbij worden ook vakken als **plastische en technologische opvoeding** betrokken. Deel drie behandelt enkele (vakoverschrijdende) projecten over poëzie en natuur en gaat dieper in op de eindtermen Natuureducatie. Op het einde van de brochure vind je een register van alle natuurgedichten die Jeugd & Poëzie in petto heeft. Praktischer kan niet.

'Hoe onderhuids de lente wacht - Poëzie leren kennen, waarderen en schrijven' kost 7,77 EUR. Je bestelt de brochure bij KCLB, tel. en fax 03 272 21 46, k.c.l.b@village.uunet.be Gallery.uunet.be/k.c.l.b

NME-bib

Fictiewerken over milieu vind je niet gemakkelijk. Misschien is dit lijstje een hulp om de schoolbibliotheek aan te vullen. Je kan de boeken natuurlijk ook in de openbare bibliotheek ontlennen.

Voor de allerkleinsten:

- *'Max en de toversteunen'*, Marcus Pfister: een verhaal met een goed en een slecht eind
- *'Noach en de ruimte-Ark'*, Karel Verleyen
- *'De onzichtbare dood'*, Karel Verleyen
- *'Walli Walvis komt op bezoek'*, Rob Zadel

Voor de leerlingen uit de basisschool en de eerste en tweede graad secundair:

- *'Als de dieren staken'*, Christian Bouchardy

MOSmiddelen

- *'De bende van de mol'*, Willy Schuyesmans
- *'Een gat in de hemel'*, Theo Olthuis
- *'Heibel rond de Kikkerpoel'*, Robert Swindells
- *'Een kus van de Octopus'*: een door kinderen geschreven verhalenbundel
- *'Greenpeace naar Antarctica'*, Leo Bersee
- *'Greenpeace naar de Amazone'*, Leo Bersee
- *'Greenpeace naar Moruoa'*, Leo Bersee
- *'De Rainbow Warrior valt aan'*, Rob Zadel
- *'De Sirius Ontsnapt'*, Rob Zadel
- *'De Solo grijpt in'*, Rob Zadel
- *'Het Walvismeer: op de bres met Greenpeace'*, Midas Dekkers
- *'Een zeeschildpad verdwaalt'*, Rob Zadel
- *'Help, de zee verzuipt'*, vertaling door René Van de Weijer, Casterman
- *'Avondrood'*, Jan Bosselaers
- *'Alles op zijn kop'*, Marian Van der Heiden
- *'De geesten van het Vaglimeer'*, Jessy Marijn
- *'De Gnomen van Gnu'*, Umberto Eco
- *'Goudmens'*, Anna Coudenys
- *'Humpie heeft dorst'*, Ed van Berkel
- *'Een muur van lege blikken'*, Daniel Billiet
- *'De regenboogkrijger'*, Marc Vandenberghe

- *'Friends of the earth'* van T.C. Boyle gaat over de milieuproblematiek in het jaar 2025. Ons klimaat is helemaal ontregeld, het regent onophoudelijk. De held van het boek is op dat ogenblik 75. Het boek is enkel in het Engels verkrijgbaar.
- In *'Verloren Nachten'* (oorspronkelijke titel 'Drop City') gaat Boyle dertig jaar terug in de tijd, naar de oorsprong van het milieudenken en de terug-naar-de-natuurbeweging. Beide boeken verschijnen bij *Anthos Amsterdam*.

Eindtermen verkeer

In de brochure '*Met alle VOETen op de grond*' bundelt de Vlaamse Stichting Verkeerskunde de eindtermen **verkeer en mobiliteit** voor de drie graden van het secundair onderwijs. Voor de eerste graad vind je ze onder 'VOET Gezondheidseducatie', voor de tweede en derde graad maken ze deel uit van de 'VOET Milieukunde'.

info@verkeerskunde.be www.verkeerskunde.be

Rein en Ever en het bos

De zevenjarige Rein vindt een tand in het bos, bij de oude beuk met het halve hart. Van wie is de tand? Hij gaat een hele namiddag en een hele nacht op zoek in het bos en ontdekt dat dieren meer kunnen dan zich verstoppen.

Bij dit prentenboek voor kinderen van 6 tot 8 hoort een lessenspakket voor de leerkrachten van de eerste jaren basisschool. Daarin vind je **kant-en-klare lessen** over het bos. De bundel bevat kopieerbare werkblaadjes voor de leerlingen.

Het boek en het lessenspakket kosten 12,95 EUR. Voor het boek alleen betaal je 10 EUR. De portkosten bedragen 1,25 EUR. Boek en lessenspakket bestel je bij *Aminal, Afdeling Bos en Groen, Veerle Decock, fax 02 553 81 05, veerle.decock@lin.vlaanderen.be*

Het pakket wordt je toegestuurd na registratie van je betaling op rek. 091- 2206052-10.

rechten en plichten van de kampverantwoordelijke vanaf de prille voorbereiding tot en met de afsluiting van het kamp en bevat **modeldocumenten** en een lijst van nuttige adressen. Het tweede deel is een **praktijkboek met tips en activiteiten voor een milieuvriendelijk kamp**. Het verschijnt eind 2003. 'Loslopend Wild' is een must voor iedereen die goed geïnformeerd op kamp wil vertrekken en zinvolle lectuur voor organisatoren van bosklassen, eigenaars van kamphuizen en kampeerterreinen. Het is een uitgave van het Steunpunt Jeugd, Jeugdwerk en Jeugdbeleid en de Cel NME&I van Aminal. Deel een kost 11,50 EUR, deel twee 6,50 EUR. Voor beide delen betaal je 15 EUR, verzendingskosten niet inbegrepen.

Informatie en bestellingen: Steunpunt Jeugd, info@steunpuntjeugd.be tel. 02 551 13 50, fax 02 551 13 85, www.steunpuntjeugd.be/loslopendwild

Anders denken, anders doen

In het huishouden bespaar je al gauw vijf procent energie als je doordacht met verlichting en warm water omspringt. Lijkt niet veel, maar als alle huishoudens in Nederland dat zouden doen, komt dat overeen met een zesde deel van de Nederlandse Kyoto-doelstelling.

Het boekje 'Anders denken, anders doen' gaat over de **theorie en de praktijk van energiebesparing in huishoudens** en het belang van gedragsverandering. Het geeft inzicht in de manier waarop

gedrag tot stand komt, hoe je gewoonten kan doorbreken en wat de rol van communicatie daarbij is. Voor scholen die energieprojecten uitwerken is deze uitgave een handige gids. Je bestelt de gratis brochure bij *Aeneas, Postbus 101, 5280 AC Boxtel, Nederland www.consumentengedrag.novem.nl*

MILIEUVRIENDELIJK OP KAMP

Rust en onrust

De Merchtemse Mina-raad en Jeugd en Poëzie spoorde de Merchtemse scholieren ertoe aan de **aantrekkelijke plekjes in de gemeenten** in poëzie vast te leggen. Twee van de bekroonde inzendingen vind je op p. 63. De jury van de poëziewedstrijd ontving 220 inzendingen, waaronder talrijke groepsinzendingen van scholen. De thema's waren 'rust en onrust', 'monumenten en sfeerbeelden', 'biotoop'.

Mina-raad Merchtem, Jean Van Assche, tel. 052 38 11 96, jean.vanassche@merchtem.be

Milieuvriendelijke bosklassen

Hoe voorkom je kampafval? Hoe wek je zelf elektriciteit op? Hoe maak je van een kippenren een kringlooptation? Hoe stook je een houtarm kampvuur ...?

Begin juni 2003 verscheen de nieuwe editie van 'Loslopend Wild': een boek over **veilig, wettelijk en milieuvriendelijk kamperen**. Het eerste deel, dat nu klaar is, bevat de **spelregels voor de organisatie van een kamp**. Het geeft een overzicht van de

Natuur-lijk

Zoals de eenvoud van een gedicht
hartepijn verlicht
brengt een prachtige biotoop
onverwachte hoop
op ademruimte.

Zelfs de wandelaar aan de vijver
Inspireert de slechtste schrijver
tot de ongekende kracht
-maar zo doordacht-
van een genie.

Een nieuw begin.
Ook daar
Waar alles eindigt.

derde jaar bio, Merchtem

Blikvangers

Toen de aarde nog natuur was
en de lucht geen stof of gas
liep milieuvriendelijk zijn op wietjes.

De blijde inkomst van het vuur
maakte vuilnisbakken veel te duur.
Leve de afvalstructuur!

Massa's blikjes en plastic
maken binnenwegjes ziek.
Een verdoken stoker triomfeert.

Verloederaars krijgen een kick.
Zeggen tegen schoonheid: stik!
Mensen: weeg en wik.

Ban egoïsme uit je geest.
Maak van sorteren een feest.

leerlingen derde tuinbouw, Merchtem

Andeshert in de gematigde regenwouden van Chili en de wolf in Noord-Amerika.

Het project geeft jongeren een platform om hun stem te laten horen. Greenpeace wil hen zo bewust maken van de oerbossenproblematiek en aantonen dat de jongere generatie met het lot van de laatste oerbossen is begaan.

Kids For Forests richt zich naar leerlingen tussen 10 en 14 jaar. Scholen die aan het project deelnemen, engageren zich ertoe om gerecycleerd papier te gebruiken en enkel hout uit verantwoord beheerde bossen aan te kopen.

Deelname aan het Kids for Forests-project gaat uit van de leerlingen zelf. Zij hebben hiervoor de steun directie en leerkrachten nodig. Elk kind dat in de school aan het project deelneemt, ontvangt een pas van Oerbosambassadeur.

kids.for.forests@be.greenpeace.org

Doen

Lekker, veilig en goedkoop

Herbruikbare bekertjes raken ingeburgerd op fuiven, festivals en andere activiteiten. Ze zijn aangenamer om uit te drinken dan wegwerpbekertjes, veiliger dan glas en vergemakkelijken de schoonmaak van de evenementruimte. Als je uit herbruikbare bekertjes drinkt, verklein je niet alleen de afvalberg maar ook de organisatiekosten.

Informatie hierover vind je in het 'Dossier herbruikbare bekertjes' op de STIP-pagina's van de OVAM-site. Je vindt er informatie over de verschillende soorten, de manier waarop je de bekertjes op schoolfeesten, fuiven en festivals kan gebruiken,

waar je ze kan aankopen of ontfangen. Het dossier geeft een overzicht van festivals waar herbruikbare bekertjes worden ingezet.

STIP, tel. 015 284 303,
stip@ovam.be
www.stip.ovam.be

Kids For Forests

Kids For Forest is een onderdeel van de bossencampagne van Greenpeace. Die campagne wil de oerbossen beschermen die door industriële houtkap worden bedreigd. Elk van de zeven grote oerbossen heeft als symbool een dier dat met uitsterven wordt bedreigd: de Siberische tijger in de Siberische taiga, de jaguar in het Amazone-regenwoud, de oerang-oetang in de jungle van Zuidoost-Azië, de Afrikaanse bosolifant in de regenwouden van Centraal-Afrika, de bruine beer in de laatste oerbossen van Europa, het

Surfen

Toverspreuk?

Is 'duurzame ontwikkeling' een toverspreuk voor wetenschappers en beleidsverantwoordelijken? Wat houdt de term precies in? De website www.billy-globe.org bekijkt duurzame ontwikkeling vanuit een sociale, economische en ecologische invalshoek en ent de term op thema's als water, biodiversiteit en armoede. Ideaal als achtergrondinformatie voor lessen of een gezamenlijke uitstap met je leerlingen. Billy Globe staat onder bescherming van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling. www.billy-globe.org

NME-werkstuk

Zelfstandig een werkstuk maken. Hoe pak je dat nu weer aan? Kijk eens in 'Het Groene Land': een digitale themabank over de natuurlijke leefomgeving van jongeren. Die bank helpt en inspireert jongeren en leerkrachten hun leefomgeving te onderzoeken. De voorbeeldthema's werden volgens hetzelfde stramien opgebouwd: een hoofdvraag, onderzoeksvragen, praktische onderzoeksactiviteiten, verwijzing naar mogelijke bronnen, presentatie van het werkstuk. Door je werkzaamheden in fasen op te splitsen, breng je structuur in je werkstuk. Zo kunnen leerlingen zich beter oriënteren op de dingen die voor het gekozen thema verhelderend zijn. Leerkrachten kunnen hier ideeën opdoen om de leerlingen gericht aan het (onderzoeks)werk te zetten.

www.hetgroeneland.nl

Onmisbare sites voor je milieuproject

www.milieuzorgopschool.be

De webstek van het project Milieuzorg Op School (MOS).

www.milieueducatie.be

De Cel Natuur- en MilieuEducatie en -Informatie (NME&I) bundelt op haar webstek de NME-activiteiten en -realisaties in Vlaanderen. De honingraat visualiseert het NME-netwerk.

www.schoolkoopwijzer.be

Schoolkoopwijzer geeft scholen die het milieu willen sparen helder aankoopadvies: criteria voor milieusparende producten, rangordes van merken én adressen van hun leveranciers. Je vindt er informatie over drank, papierwaren, schoolmateriaal, maaltijden en tussendoortjes én schoonmaakmiddelen.

www.milieuintfo.be

De portaalsite voor Leefmilieu en Natuur. Met deze internet-wegwijzer zoek je met verschillende zoeksystemen naar informatie over leefmilieu en natuur in Vlaanderen.

www.natuureducatie-cvn.be

De website van het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie: hét vormingscentrum over Natuur- en Milieueducatie in Vlaanderen.

www.natuurpunt.be

Natuurpunt is dé vereniging die opkomt voor de natuur in Vlaanderen. Ze heeft 50 000 leden, duizenden vrijwilligers en meer dan 10 000 hectaren natuurgebied in beheer.

www.bblv.be

De Bond Beter Leefmilieu (BBL) bewaakt de kwaliteit van het leefmilieu in Vlaanderen en de levenskwaliteit van de Vlaming. 120 verenigingen maken er deel van uit. De BBL is de politieke spreekbuis van de Vlaamse milieubeweging.

www.argusmilieu.be

Argus, vroeger Stichting Leefmilieu, ontwikkelde zich in Vlaanderen tot een gezaghebbende, onafhankelijke instelling voor milieu-informatie, -educatie en -dienstverlening. Ze gaat prat op haar objectieve, wetenschappelijke en interdisciplinaire benadering van de milieuproblematiek.

www.felnet.be

In het Flanders Environmental Library Network (FELNET) werken de belangrijkste milieudocumentatiecentra in Vlaanderen samen. Het maakt je wegwijs in je zoektocht naar milieu-informatie.

www.milieulink.be

Milieulink is een gids voor al wie naar informatie over milieu en ruimtelijke ordening zoekt. Een redactie met wetenschappelijke of praktische achtergrond ontwikkelde hiervoor verschillende onderdelen die je vlug aan de gewenste informatie helpen.

ONMISBARE WEBSITES VOOR MILIEUPROJECTEN

NME-zine

Wil je op de hoogte blijven van de evolutie van Natuur- en Milieueducatie in Vlaanderen en de uitgaven van de Cel Natuur- en Milieueducatie en -Informatie van de Vlaamse Gemeenschap? Neem dan een **gratis abonnement** op de tweemaandelijks elektronische nieuwsbrief 'NME-zine'. Je mailt daarvoor naar ilse.rottiers@lin.vlaanderen.be of surft naar www.milieueducatie.be en klikt op 'NME-zine'.

Tuindagboek

Ecologisch tuinieren is geen plicht maar een plezier. Om hun kijk op tuinieren bekender te maken, ontwierpen Vlaco, Velt, Ecolife en Natuurpunt/Regionale Milieuzorg samen een website. Naast bijdragen over **ecologisch tuinieren, groenbeheer en het voorkomen van tuinafval**, bevat de website een linkpagina, een bibliotheek en een discussieforum voor wie nog met vragen zit. Bijzonder aan de website is het luik 'tuindagboek' waarin zes bezitters van een ecologische tuin gedurende één jaar lang een dagboek bijhouden.

www.ecologischgroen.be

Bezoeken

Uitprobeershuis

Het gebouw alleen al is de moeite waard. Een oud textielmagazijn werd tot een energiezuinig demonstratieproject omgebouwd. De hoofdbroek van het **Ecohuis Antwerpen (EHA!)** is de fraai vormgegeven interactieve tentoonstelling. De verschillende zones (Ruimte, Water, Energie, Hout, Gif en Afval...) vertellen het milieuverhaal en zo maak je kennis met jouw rol daarin. Op het dak bekijk je de zonnepanelen en de daktuinen. Vragen over je eigen milieuedrag leveren

op het einde van het parcours een gratis, gepersonaliseerd milieu-advies op. Sluitstuk van je bezoek aan het EHA! is EcoLogies, de duurzame en realistische kijk- en uitprobeerwoning. De audiogids van de 'virtuele bewoners' geeft je informatie over de gebruikte materialen en technieken. EHA! beschikt ook over een

multimediale infotheek over milieu, duurzame ontwikkeling en de dagelijkse, praktische toepassing ervan. In het EcoCafé kan je, ook na de openingsuren terecht voor een verantwoord hapje en drankje. Het Ecohuis is voor iedereen open van woensdag tot zondag van 10 tot 16.30u. Op dinsdag enkel na afspraak voor groepen. Schoolgroepen, leerkrachten en studenten hebben gratis toegang. Een bezoek aan het EHA! is een aanrader voor iedereen vanaf 14 jaar. EHA! ligt op wandelafstand van het Centraal Station.

EHA!, Turnhoutsebaan 139, 2140 Borgerhout (Antwerpen), tel. 03 217 08 11, ecohuis@stad.antwerpen.be <http://ecohuis.antwerpen.be>

Slim huis

● Expo Kopen met je kop

Tot en met december 2004 kan je met de klas (secundair en hoger onderwijs) in het PIME de expo 'Kopen met je kop' bezoeken. Deze originele tentoonstelling zet je aan het denken over je eigen leefgewoonten en geeft je tips om bewuster te consumeren. Via onder andere quiz, debat, computertest en inleefspel ontdek je hoe je mens en milieu kan sparen door kritischer boodschappen te doen.

● Cd-rom Kopen met je kop

Je bezoekt de expo virtueel met de cd-rom 'Kopen met je kop'. Daardoor krijg je een beeld van de verschillende opstellingen en een idee van de inhoud ervan. Scholen die een bezoek aan de expo reserveren, krijgen een gratis exemplaar.

● Combinaties

Leerlingen van de tweede en derde graad secundair kunnen een bezoek aan de expo combineren met het spel 'Aardige voeten': een informatief spel over het thema ecologische voetafdruk. Voor de leerlingen van de eerste en tweede graad secundair zijn er combinaties mogelijk met de spellen 'De Balans' (afval), 'In Vervoering' (verkeer), 'Slim met energie', 'Huis vol water' en 'Water op het spel'.

Educatieve dienst PIME, Mechelsesteenweg 365, 2500 Lier tel. 015 31 95 11 of info@pime.provant.be Voor een volledig overzicht van het educatieve aanbod: www.pime.be

Nieuwe paden

- **'Het samen op pad ...PAD'**: een splinternieuw natuurbelevingspad dat je uitnodigt om te zoeken, te kijken, te luisteren, te ontdekken, te peuteren, verwonderd te zijn ... Een doe-boekje helpt je de natuur te beleven.
- **'Het Konijnenpad'**: een wandelpad in de educatieve tuin en zijn omgeving waar kleuters spelend de natuur beleven. Na je seintje zet De Helix de konijnen uit en de doe-mand klaar.
- **Beestig natuurpad**: een doe- en belevingspad voor kleuters. Samen met handpop Felix ontdekken kleuters de dieren in de tuin: konijn, kikker, regenworm, mol ... Zoekend, spelend en met doe-opdrachten ontrafelen de kleuters de kenmerken en de leefwijze van deze dieren.

NMEC De Helix, Hoogvorst 2, 9506 Grimminge, tel. 054 31 79 50, fax 054 31 79 88, dehelix@lin.vlaanderen.be <http://www.dehelix.be>

Van kaki naar groen

Kamp C is toonaangevend voor allerlei initiatieven over duurzaam en milieubewust bouwen en wonen. Het domein van 10ha is een voormalige Britse legerbasis. Het Provinciaal Centrum voor Duurzaam Bouwen en Wonen opende er deze lente haar deuren. Het gebouw zélf is een toonbeeld van verschillende toepassingen van duurzaam bouwen. De permanente tentoonstelling 'O, is dát duurzaam bouwen!' belicht de vier basisprincipes van duurzaam bouwen: gebruik van ruimte, materialen, water en energie. Klassen vanaf de derde graad secundair en het hoger onderwijs kunnen een (geleid) bezoek brengen aan de permanente tentoonstelling, het centrum en het terrein. Er loopt ook een informatieve tentoonstelling over zonne-energie met volgende aspecten: de zon in verschillende culturen, basisprincipes voor de toepassing van zonne-energie, toepassingen van passieve en actieve zonne-energie in de particuliere woningbouw, de reglementeringen en subsidiemogelijkheden. Kamp C is alle werkdagen van 9 tot 17u. open.

Leren

Relatie milieu en gezondheid

In het kader van een biomonitoringscampagne bij leerlingen van het secundair onderwijs onderzoekt het Steunpunt Milieu en Gezondheid de relatie tussen milieu en gezondheid in Vlaanderen. Bij drie doelgroepen: pasgeborenen (september 2002); adolescenten (september 2003) en volwassenen (september 2004) meet het Steunpunt de **gezondheidseffecten van milieuvervuiling** in een aantal gebieden in Vlaanderen. Tijdens de campagne voor adolescenten wil het Steunpunt leerlingen uit het derde jaar secundair onderwijs onderzoeken. Naast een fysiek is er ook een schriftelijk onderzoek. Om de medewerking van scholen én leerlingen te stimuleren houdt het Steunpunt Milieu en Ontwikkeling een educatief pakket klaar dat in enkele vakgebonden eindtermen (biologie, aardrijkskunde, geschiedenis, Nederlands, vreemde talen...) past en aansluit bij de vakoverschrijdende eindtermen milieu- en gezondheidseducatie. Het bevat zelfstandige en koppelpbare delen, zodat je voor een minimale (1 lesuur) of een maximale uitvoering (projectweek) kan kiezen. In het pakket steken ook een aantal wetenschappelijke tests.

<http://www.milieu-en-gezondheid.be/>

Zwammen en kriebelbeestjes

- Wist je dat er al paddestoelen voor mensen bestonden en dat de eerste mensen al paddestoelen kenden en aten? In vele sprookjes spelen paddestoelen een rol om hun toverkracht en hun heerlijke smaak. Met de 'Leidraad zwammen' en een aantal spiegeltjes ontdek je de wondere wereld van zwammen.
- Het pakket 'Kriebelbeestjes' jeukt van de ideeën om zelf naar kleine diertjes op het droge en in het nat te zoeken. Leerkrachten van de tweede en derde graad basisonderwijs vinden er heel wat opdrachtjes, observatieoefeningen en spelmomenten in om het doen en laten van deze diertjes creatief te leren kennen.

De Helix, tel. 054 31 79 50, fax 054 31 79 88,
dehelix@lin.vlaanderen.be www.dehelix.be

NASCHOLINGEN VERKEERSONDERWIJS
VOOR KLEUTERSCHOLEN

Prinses zoekt pad (m/v)

Ze zitten onder de wratten, hebben een giftige huid en kunnen plots massaal opduiken. Nog altijd kunnen padden op weinig sympathie rekenen, al doen ze geen hond kwaad.

De educatief/informatieve brochure '**Padden, vrattig maar vriendelijk**' legt uit waarom een pad geen kikker is, waar padden leven en wat ze de hele dag uitrusten. Voor slechts 2,50 EUR zet je jezelf geen pad in de korf. Voor die prijs zijn de knap geïllustreerde **brochure**, een artistieke **poster**, een **bladwijzer** en een leuke **kleurplaat** de jouwe.

Cel NME&I, Magda d'Hondt, tel. 02 553 80 93,
magdal.dhondt@lin.vlaanderen.be
www.milieueducatie.be, klik op 'educatief materiaal'

Verkeerstip van de maand

Opvallen in het verkeer als het donker wordt, je fiets net vóór de mooie dagen laten nakijken. Voor leerkrachten uit de tweede graad lager onderwijs is er een **nieuwe pedagogische set over verkeersveiligheid**. Een klaskalender geeft voor elke maand verkeersveiligheidstips. Je kan er de verjaardagen van je leerlingen op invullen. Bij de thema's van de kalender hoort een brochure met lessuggesties. Kalender en brochure kosten mét verzendingskosten 6,50 EUR.

Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid (BIVV),
tel. 02 244 15 11, info@bivv.be
www.bivv.be

NME-school

De Cel NME&I organiseert in De Helix en De Vroente drie **studiedagen** over natuurbeleving, vernieuwende werkvormen en methodieken voor **docenten kleuter- en lager onderwijs in de lerarenopleiding**. Deelnemers krijgen een praktische werkbundel over NME.

30 april 2004: actieve natuurbeleving (De Helix)

2 juni (De Helix) en 4 juni 2004

(De Vroente): voorstelling MOS en MOS-themabundels afvalpreventie, water en verkeer.

De Helix, Hoogvorst 2, 9502 Grimminge,
tel. 054 31 79 50;
dehelix@lin.vlaanderen.be
www.dehelix.be

De Vroente, Putsesteenweg 129,
2920 Kalmthout, tel. 03 620 18 30,
devroente@lin.vlaanderen.be
www.devroente.be